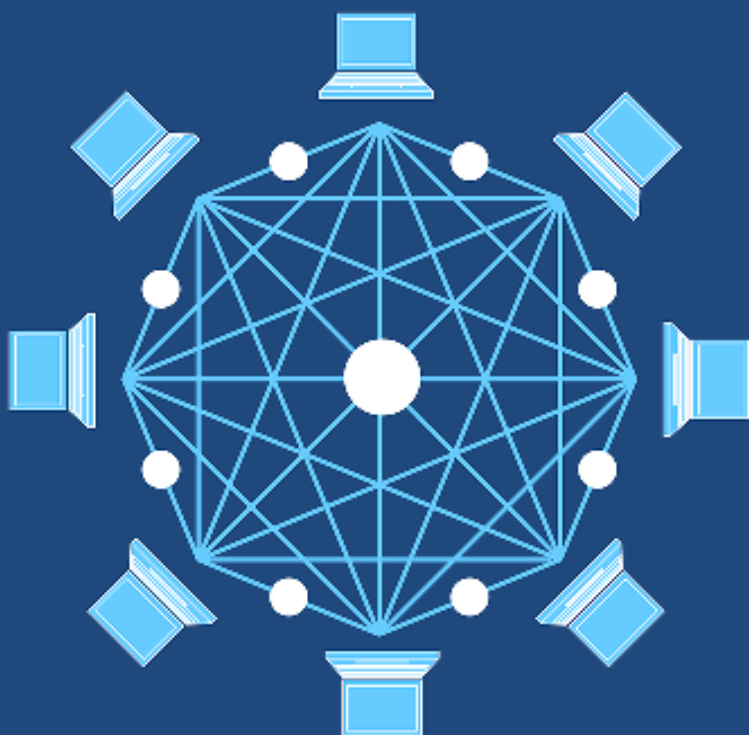

Analys / Gunnar Springfeldt

Blockchain – något för mediebranschen?

Blockchain växer fram som ännu ett framtidsalternativ i mediebranschen. Tekniken ger möjlighet att lösa eller underlätta för kostnadsproblem, upphovsrätt och betalningstransaktioner. I USA lanseras nu blockchain som ett nytt ekosystem för nystartade digitala medieföretag som är tänkt att hantera hela kedjan från journalistik och distribution till intäkter.

GUNNAR SPRINGFELDT

Tidigare utvecklingschef, först i Göteborgs-Posten och sedan i Stampen Media Group. I den egenskapen följde han den amerikanska tidningskrisen noga. Numera driver han den egna firman Springfeldt Media AB.

» Bakom blockchain-teknikens debut i mediebranschen ligger företaget Civil vars affärsidé ännu inte är prövad och måste betraktas som ett test. Men Civils grundare och andra förespråkare för systemet – och de börjar bli fler och fler – hävdar att tekniken innehåller löften om att hantera ett antal av de problem som finns inom media och i andra kreativa yrken. Det kan gälla saker som skydd från hackerattacker och större datorhaverier, upphovsrätt och betalningstransaktioner. Blockchain kan också vara plattformen för investerare som vill satsa på media via användning av så kallade kryptovalutor.

I Civils fall, eftersom många företag ska anslutas till plattformen, ingår även kostnadssänkning genom att många delar på tekniska investeringar samt ett juridiskt regelverk som syftar till att säkerställa att maktmissbruk inte utövas av mer hänsynslösa ägare vilket debatterats flitigt i USA (se Medievärlden Premium "Investmentbolag som ägare skapar nya konflikter", maj 2018).

Som nämnts rymmer tekniken för blockchain flera fördelar för media och andra kreativa branscher. För att ta ett exempel är en av pionjärerna den brittiska sångerskan Imogen Heap som redan 2015 lanserade sången "Tiny Human" på Ethereum och nu, enligt brittiska Wired, planerar att lansera Mycelia, en musikplattform som ger artister bättre kontroll över hur deras verk sprids.

"BLOCKCHAIN KAN VARA PLATTFORMEN FÖR INVESTERARE SOM VILL SATSA PÅ MEDIA VIA ANVÄNDNING AV SÅ KALLADE KRYPTOVALUTOR"

**Medie
världen**
Premium

Det är lätt att föreställa sig hur den här tekniken ger möjlighet att sänka kostnader, se till att upphovspersonerna får betalt och i förlängningen undvika mellanhänder som banker, musikförlag eller även distributionsplattformar som Apple eller Spotify. Det borde bli mer pengar över till upphovspersonerna. För medier underlättar det journalisternas upphovsrätt och säkerställer att även anonyma skribenter kan få betalt.

Det är här Civil, det nya amerikanska ekosystemet för digitala medieföretag, kommer in. Grundarna menar att Civil är svaret på några av grundfrågorna för en hårt pressad mediebransch: intäktskrisen, hur vi tar betalt för innehåll och hur vi håller hänsynslösa investerare borta från samhällsnyttig lokaljournalistik. Och den kanske viktigaste frågan: hur hittar vi en hållbar affärsmodell?

"Jag kände att vi bevittnade en ständig nedgång i journalistik som en hållbar bransch. För mig är det enda sättet som vi kunde rätta till detta att komma upp med något radikalt och fundamentalt. Frågan var hur vi skapar något där uppdrag och affärsmodell hänger ihop och tjänar det journalistiska uppdraget", säger medgrundaren Matthew Iles, i en analys från Columbiauniversitetets CJR.

Civil har ambitionen att bli en plattform för små lokala eller nischade digitala medieföretag i USA och utomlands. Med från början är Colorado Sun med en lokal nyhetssajt som talande nog startas av avhoppare från Alden/Digital Firsts mycket omskrivna sorgebarn Denver Post. Colorado Sun lanserades den 10 september och grundfinansieringen kommer från Kickstarter där också projektet beskrivs (se länk). Redaktionen har tio medarbetare och ekonomin ska bygga på att trogna läsare ansluter sig som medlemmar, ett allt vanligare angreppssätt i USA för att öka läsarnas betalningsvilja. Självklart är brittiska Guardian förebild.

Vad är blockchain?

På Wikipedia definieras blockkedja (blockchain) som "en distribuerad databas där varje nod automatiskt verifierar ändringar och tillägg som görs på någon av de andra noderna. Den ursprungliga blockkedjan utgör basen för den elektroniska valutan bitcoin".

Till skillnad från lagring i en central databas erbjuder blockkedjetekniken att data lagras i så kallade block och i noderna finns en kedja av dessa som innehåller uppgifter om transaktioner som, om det gäller en finansiell transaktion, måste verifieras av både sändare och mottagare genom lösenord. Det gör att historisk data alltid är åtkomlig för den som har behörighet och att data inte kan försvinna. Ett praktiskt exempel från blockchainbloggen.se: Data om en flyktning, exempelvis folkbokföringsuppgifter eller skolbetyg, skulle med den här tekniken gå att nå oavsett var flykten befinner sig.

Blockchainambassadören Don Tapscott kallar blockchain för nästa generations internet och hävdar att det är en betydligt viktigare förändringsfaktor än sociala medier och artificiell intelligens. Han menar att dagens internet är utmärkt för att hantera och dela information, men påminner om att vi alltid hanterar kopior när vi till exempel sprider information i form av ett e-postmeddelande, en bild eller Worddokument.

Denna teknik duger på "informations-internet", men duger inte när värden ska säkras på internet oavsett om det handlar om pengar, utsläppsrättigheter eller värdering av en tillgång som upphovsrättskyddat material som film, bilder eller musik.

Forts. på nästa sida..

**Medie
världen
Premium**

Så här beskriver Colorado Suns upphovsmän varför de startat sajten: "Lokala nyheter är i kris. Medan hedgefonder och miljardärer ofta drar hårdhänt i trådarna finns en ny möjlighet för faktabaserade lokala nyheter att blomstra. Here comes The Colorado Sun.

Colorado Sun är journalistägt och får stöd av lokalsamhället samt fokuserar på undersökande, förklarande och berättelsebaserad journalistik. Vårt mål är att informera läsare från Colorados västra berg till östra slätter genom att belysa nyheter som har betydelse."

Andra projekt som är med i Civil från starten finns i Chicago (Block Club Chicago), New York (Documented, som fokuserar på invandring) och i Los Angeles (Popula, ett alternativt digitalt kultur- och samhällsmagasin). Varje projekt har fått ett startbidrag på 1 miljon dollar.

Civil erbjuder en teknik som bygger på blockchain och ett redaktionellt system som utgår från den vanligare Wordpress-plattformen. Men nystartade bolag får också ett startbidrag som, enligt Civils egen information, ska kunna finansiera två journalisttjänster under två år. Men exempelvis Colorado Suns projekt är betydligt större än så och därför har man även annan finansiering från början.

Tanken är sedan att de lokala bolagen ska utveckla egna löpande finansieringsformer för att på så sätt hitta en långsiktig hållbar lösning. För att säkerställa att oseriösa investerare tar över måste de medverkande företagen ansluta sig till Civils så kallade konstitution, ett juridiskt regelverk som ska säkra journalistiskt oberoende.

Civil Media Company har fått en bra start som ger både trovärdighet och en bra skjuts framåt. Tidigare i september träffades en uppgörelse med nyhetsbyrån AP som dels ger Civil möjlighet att erbjuda AP:s material till de medieverksamheter som ingår i projektet och dels ger AP nya kunder. Men AP:s strategichef, Jim Kennedy, pekar också på andra möjligheter inom upphovsrättsområdet: "Nu skickar vi ut nyheter på internet utan att kunna spåra det och hålla koll på hur det används. När man överlåter rättigheter till ett vanligt mediebolag kan vi ha den kontrollen och våra regler följs normalt. Men på internet är det aldrig enkelt", säger han.

Tapscott säger att sättet att hantera detta i dag är med "mellanhänder" som banker, myndigheter eller andra organisationer. Gemensamt för alla som hanterar värden är att de måste åtnjuta ett stort mått av förtroende. I blockchain byggs förtroendet upp genom att informationen är krypterad och att det finns ett inbyggt skydd för att samma värdeenheter inte kan överföras mer än en gång. Det är här så kallade kryptovalutor, som Bitcoin, kommer in.

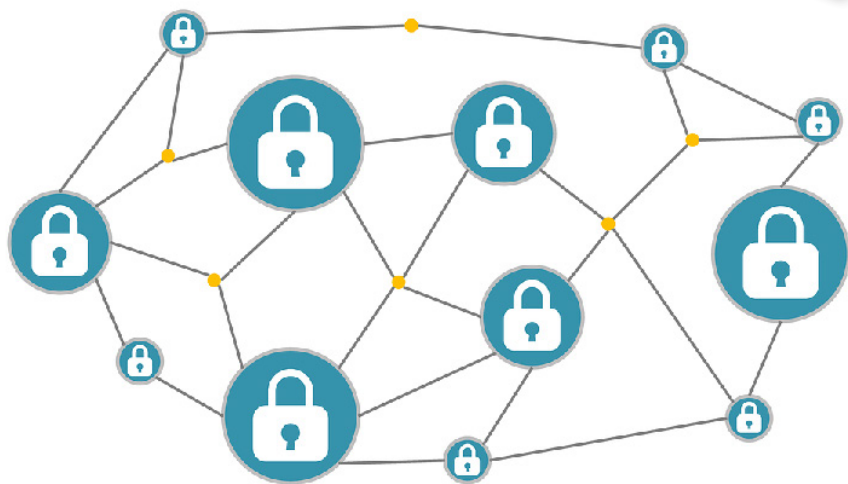
Vad är bitcoin?

Bitcoin är det mest kända exemplet på en kryptovaluta. Bitcoin kräver blockchains infrastruktur för att förtroendet för valutan ska kunna upprätthållas. Bitcoin har ådragit sig det största intresset eftersom kursen både rusat och rasat under det senaste året. Men Civil ska använda sig av en annan modifierad infrastruktur inom blockchain: ethereum vars valuta heter ether. Både bitcoin och ether är en ändlig resurs vars antal enheter är bestämda på förhand. Liksom bitcoinkursen har ether stigit kraftigt i värde, enligt Wikipedia.

Här är det tillgängligt för folk som kan markera, klippa ut och publicera någon annan stans. Tidigare oroades vi oss att vårt material användes utan att vi fick betalt. Men nu kan det användas för "fake news" eller för att vilseleda människor. Den här tekniken ger oss möjlighet att verkligen kunna följa vem som har tillstånd att publicera vårt innehåll och hur det används, säger Jim Kennedy.

Civil har marknadsfört sitt projekt flitigt på sociala medier inför lanseringen i mitten av september av s k Civil tokens, en betalningsvaluta för de som vill investera i eller stödja verksamheten. Det är genom Civil tokens som AP får betalt för sina tjänster. Och i oktober presenterar Civil Foundations vd, Vivian Schiller, Civil-projektet för en europeisk publik på Ifra-DCX:s mäsas som startar i Berlin den 9 oktober. I debatten om blockchains vara eller inte vara har Vivian Schiller markerat att Civils koncept och finansieringsmodell via blockchain skall ses som ett komplement till andra finansieringsformer av journalistik.

SAMMANFATTNING:

- ✳ Blockchain är en teknik som kan stödja medie- och underhållningsbranschen genom säkrare transaktioner utan mellanhänder och med fokus på upphovsrätt.
- ✳ Civil säger sig införa ett nytt medialt ekosystem som bygger på Wordpress och blockchain-tekniken. Nystartade lokala medieföretag kan få groddfinansiering och utnyttja en teknisk plattform som de slipper betala för själva. Inom Civil finns också ett regelverk för att skydda journalistiken från hänsynslösa investerare.
- ✳ En av pionjärerna i Civils ekosystem är Colorado Sun. En lokal nyhetssajt som symboliskt nog startats av avhoppare från hedgefondägda Denver Post vars nedskärningar stått som symbol för Wall Streets framfart i mediebranschen.

Civils organisation

Civil har två ben att stå på, ett välgörenhetsben och ett affärsmässigt. Det förstnämnda är Civil Foundation som leds av Vivian Schiller, en nestor inom amerikanska digitala nyheter med bakgrund från tv-bolaget NBC samt NPR (National Public Radio). Affärsrörelsen heter Civil Media Company och leds av Matthew Iles som citeras i analysen och är en av grundarna. Denna gren är i sin tur indelad i Civil Studios som ska producera innehåll och teknikutvecklingsbenet som heter Civil Labs. Den som är nyfiken på Civil-konceptet kan finna uttömmande information på plattformens webbplats.

Fler exempel på praktiska tillämpningar

Blockchainexperten Don Tapscott, vid Blockchain Research Institute, i Toronto, Kanada, framhåller fem praktiska tillämpningar av blockchaintekniken. Alla nämnda exempel bidrar till att stärka individens rättigheter eller till att ta bort kostnadsdrivande mellanhänder:

- ✳ Lagfarter – säkerställa att en jordägares rätt till sin mark inte kan manipuleras.
- ✳ Skapa en "riktig" delningsekonomi – blockchain kan ge möjlighet att gå runt förmedlingstjänster som Uber och Airbnb genom att kund och tjänsteleverantör möts i blockchaintätverket.
- ✳ Dyra överföringar upphör – blockchain kan ersätta banker och företag som Western Union som tar mellanhandsavgifter när immigranter skickar hem pengar till sina forna hemländer.
- ✳ Kontroll över vår identitet – blockchain skulle kunna ge var och en "en svart låda" där all personlig information samlas och som följer individen.
- ✳ Konstnärer kompenseras – upphovsmän, journalister, konstnärer och musiker skulle genom blockchain få utökade möjligheter att säkerställa rätten till sina verk genom att kompenseras direkt utan mellanhänder.

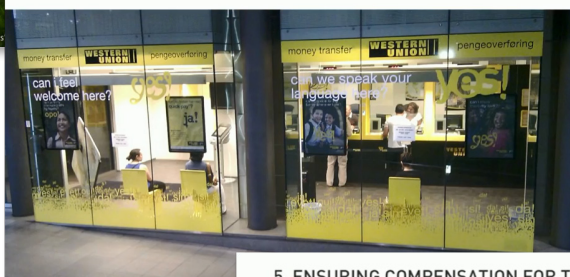

Don Tapscott vid Blockchain Research Institute i Toronto, Kanada.

1. PROTECTING RIGHTS THROUGH IMMUTABLE RECORDS

3. ENDING THE REMITTANCE RIPOFF

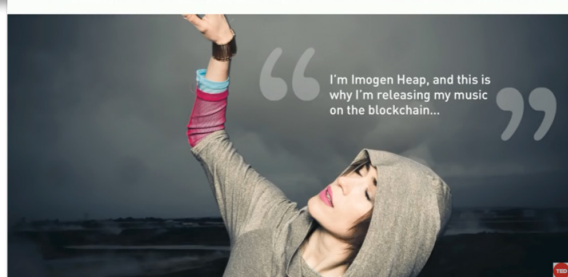
2. CREATING A TRUE SHARING ECONOMY

4. RECAPTURING OUR IDENTITIES ENABLING CITIZENS TO OWN & MONETIZE THEIR OWN DATA

5. ENSURING COMPENSATION FOR THE CREATORS OF VALUE

Bilder från Don Tapscotts TED-presentation 2016.

Länkar och merläsning

Civils webbplats

› <https://civil.co/>

Civil lovar att du inte behöver förstå blockchain för att vara med

› <http://www.niemanlab.org/2018/06/civil-promises-that-you-dont-have-to-care-about-blockchain-to-care-about-what-its-doing-also-its-first-newsrooms-just-launched>

Om Civil – blockchain eller kreditkort

› https://www.mediapost.com/publications/article/323837/civil-strives-to-create-stable-future-for-independ.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_content=headline&utm_campaign=110538&hashid=dERkbCa5A2wPk1wgqdACWtrklA

Fördelar och fallgropar med ett nytt ekosystem för media

› https://www.cjr.org/business_of_news/civil.php

Colorado Sun beskriver själva hur de finns på Civils plattform

› <https://www.kickstarter.com/projects/873054240/the-colorado-sun>

Colorado Sun inför starten den 10 september

› <http://news.joincivil.com/colorado-sun/>

SEB:s chefsstrateg förklarar vad bitcoin är

› <https://sebgroupp.com/sv/press/nyheter/20-fragor-svar-om-bitcoin-och-kryptovalutor>

I Blockchainbloggen förklaras den nya tekniken på svenska

› <http://www.blockchainbloggen.se/#>

Don Tapscott, en av blockchains främsta ambassadörer, förklarar lättfattligt vad blockchain är

› <https://www.youtube.com/watch?v=Pl8OlkkwRpc>

Blockkedja (blockchain) enligt svenska Wikipedia

› <https://sv.wikipedia.org/wiki/Blockkedja>

LÄS OCKSÅ:
"Investmentbolag som ägare skapar nya konflikter"

LÄS OCKSÅ:
"A och I för medieföretag"

Medie
världen
Premium

How blockchain could start to make waves into media and entertainment in 2018

› <https://www.forbes.com/sites/nelsongranados/2018/01/04/what-blockchain-has-in-store-for-media-and-entertainment-in-2018/#7f6c568d71f4>

Deloitte's rapport Blockchain – A game changer for the media industry (pdf, 2017)

› <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/technology-media-telecommunications/deloitte-PoV-blockchain-media.pdf>

How can creative industries benefit from blockchain?

› <https://www.mckinsey.com/industries/media-and-entertainment/our-insights/how-can-creative-industries-benefit-from-blockchain>

Blockchain och musikindustrin

› <https://www.wired.co.uk/article/blockchain-disrupting-music-mycelia>

